

ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ
ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย
Causal Factors Influencing Personal Retirement Planning of
Private Company Employees in Thailand

ประชา บุญมา¹ และ วิชิต อุ๋น²

Pracha Bunma¹ and Vichit U-on²

¹บริหารธุรกิจดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹Doctor of Business Administration Graduate College of Management, Sripatum University

²วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

²Dean of Graduate College of Management, Sripatum University

Email: ¹pracha.bunma@gmail.com, ²vichit.uo@spu.ac.th

Received September 14, 2022; **Revised** October 27, 2022; **Accepted** November 29, 2022

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the factor that influence the personal retirement planning of private company employee in Thailand, 2) to study the influence of factor the personal retirement planning of private company employee in Thailand and 3) to create a causal factor model that influences the personal retirement planning of private company employees in Thailand. It is a mixed method of research (quantitative and qualitative) by collecting information using online questionnaires. Structural Equation Model (SEM) statistical analysis, which is one of the statistical techniques was used to test causal relationships. In-depth Interview was conducted with 5 informants, including executives and people involved in financial planning as experts to consider and help creating the research conceptual framework, concluding and reporting the results. The research results showed that factors of financial literacy have a direct positive influence on retirement behaviors and financial preparation. Financial literacy, retirement behaviors, and financial preparation have direct positive influences on retirement planning. Retirement planning has a direct positive influence on well-being. Financial literacy factors have

an indirect influence on well-being. The model was consistent with the empirical data that had six harmonious indices that met the acceptant criteria:

$$\chi^2/df = 1.268 \text{ CFI} = 1.00 \text{ GFI} = 0.98 \text{ AGFI} = 0.94 \text{ RMSEA} = 0.026 \text{ and SRMR} = 0.021$$

Keywords: Retirement; Savings; Investment; Finance

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย 2) ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย และ 3) สร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ จากพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย จำนวน 400 ราย และวิเคราะห์ทางสถิติด้วยสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ซึ่งเป็นเทคนิคทางสถิติเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลและดำเนินการสร้างแบบจำลอง และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านการเงิน จำนวน 5 ราย ในการยืนยันแนวคิดอีกครั้ง เพื่อพิจารณาการสร้างกรอบแนวคิด สรุป และรายงานผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อพฤติกรรมการเกษียณอายุและการเตรียมความพร้อมทางการเงิน, ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อการวางแผนเกษียณอายุ, ปัจจัยด้านการวางแผนเกษียณอายุ มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวก ต่อความกินดีอยู่ดี และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลทางอ้อม กับความกินดีอยู่ดี ซึ่งแบบจำลองมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืน ทั้ง 6 ดัชนีที่ผ่านเกณฑ์การยอมรับ คือค่าดัชนี

$$\chi^2/df = 1.268 \text{ CFI} = 1.00 \text{ GFI} = 0.98 \text{ AGFI} = 0.94 \text{ RMSEA} = 0.026 \text{ และ SRMR} = 0.021$$

คำสำคัญ: เกษียณอายุ; เงินออม; การลงทุน; การเงิน

บทนำ

การวางแผนเกษียณอายุ เป็นการเตรียมความพร้อมให้มีความรู้ความสามารถ ในการวางแผนทางด้านการการเงินที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในอนาคต โดยการวางแผนเกษียณอายุ เป็นกระบวนการจัดการและบริหารเงินออมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีรายได้ที่มั่นคงในวัยชรา สามารถควบคุมเงินและกำหนดงบประมาณตามสัดส่วนของเงิน ให้มีเงินออมและไม่มีหนี้สินมากเกินไป โดยมีปัจจัยด้านพฤติกรรมการเกษียณอายุ และการเตรียมความพร้อมทางการเงิน เกี่ยวข้องในการวางแผนเกษียณอายุ ใช้ความรู้ทางการเงินตัดสินใจเลือกลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อเกษียณอายุ เช่น เงินฝาก ประกันชีวิต ประกันบำนาญ กองทุนรวม เป็นต้น และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกลงทุนเพื่อพิจารณาการลงทุนที่เหมาะสม ก่อให้เกิดพฤติกรรมการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนพฤติกรรมสู่เป้าหมายของแต่ละบุคคล

สำหรับการวางแผนการลงทุนเพื่อเกษียณอายุในประเทศไทย ถึงแม้ประชาชนจะมีการวางแผนการออมเงิน แต่ยังไม่สามารถที่จะทำให้มีเงินเพียงพอสำหรับการเกษียณอายุแล้วอยู่ได้อย่างสบาย ซึ่งสาเหตุสำคัญที่ทำให้แต่ละคนไม่สามารถออมเพื่อการเกษียณอายุ คือไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการวางแผนสำหรับการเกษียณอายุ ผู้ลงทุนจึงจำเป็นต้องวางแผนการลงทุนให้มีความเหมาะสม โดยพิจารณาจากข้อมูลผลิตภัณฑ์การลงทุน อัตราผลตอบแทน และความเสี่ยง อีกทั้งยังต้องสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการลงทุนโดยใช้เครื่องมือทางการเงิน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุในอนาคต โดยการปรับใช้ทฤษฎีวัฏจักรชีวิตกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Ketkaew et al., 2022) อีกทั้งยังพบว่าพนักงานจำนวนมากไม่มีทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการประมาณการความต้องการเกษียณอายุในอนาคต นอกจากนี้ยังมีหลักฐานที่ชัดเจนว่าผู้คนในประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาแล้วไม่ได้เตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับการเกษียณอายุเนื่องจากมีเงินออมไม่เพียงพอและขาดการวางแผน (Herrador-Alcaide, Montserrat & Topa, 2021)

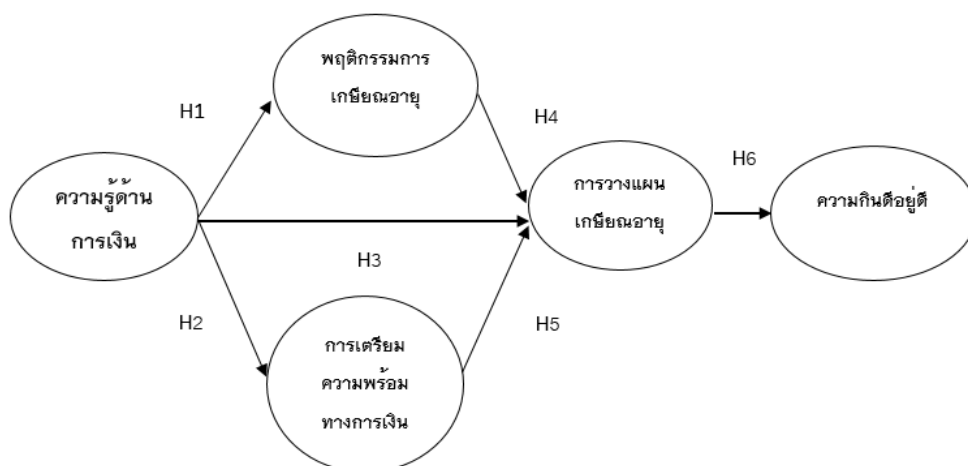
ดังนั้น การวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน ว่ามีอิทธิพลต่อการเกษียณอายุ และส่งผลต่อความกินดีอยู่ดีของพนักงานบริษัทเอกชนหรือไม่ เพื่อที่จะสามารถนำกลยุทธ์การจัดการทางการเงินปรับใช้ในการวางแผนเกษียณอายุได้อย่างเหมาะสม เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยในอนาคต ช่วยลดปัญหาภาครัฐที่ต้องเข้ามาช่วยเหลือหากประชาชนสามารถดำรงชีวิตหลังเกษียณได้จากการวางแผนทางการเงิน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย
3. เพื่อสร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาตัวแปรต่าง ๆ ดังปรากฏในตัวอย่างจำลองกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 ขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา หรือตัวแปรแบบจำลองแนวคิดการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 ตัวแปรหลักที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้คือ ความรู้ด้านการเงิน, พฤติกรรมการเกษียณอายุ, การเตรียมความพร้อมทางการเงิน, การวางแผนเกษียณอายุ, ความกินดีอยู่ดี

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรเชิงคุณภาพ คือ ผู้บริหารองค์กรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการวางแผนทางการเงิน โดยการเก็บกลุ่มตัวอย่างจำนวน 5 ราย เพื่อนำผลที่ได้จากการลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อการวิเคราะห์การพัฒนาตัวแบบปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของประชาชนในประเทศไทย

กลุ่มประชากรเชิงปริมาณ คือพนักงานบริษัทเอกชน ในกลุ่มผู้มีงานทำและมีประกันสังคมมาตรา 33 โดยการเก็บกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ราย ตามการคำนวณกรณีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การกำหนดขนาดของตัวอย่างจากสูตรคำนวณของ Yamane (1967) เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่สามารถใช้เป็นค่าสถิติที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้ โดยเก็บข้อมูลจากการสุ่มแบบสอบถามออนไลน์

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้ทำการสำรวจพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์

ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทยโดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน 2565 ถึง เดือนสิงหาคม 2565

สมมติฐานการวิจัย

จากภาพที่ 1 สมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ได้ถูกพัฒนาทฤษฎีจักรชีวิตกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลปรับใช้กับการวางแผนเกษียณอายุ โดยมีแนวคิดจากทฤษฎีพฤติกรรมทางการเงิน ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ออกแบบมาเพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อชี้นำบุคคลไปสู่การกระทำในเชิงบวกหรือทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น (Xiao & Kumar, 2022) การเตรียมความพร้อมทางการเงินจากการเก็บออม การลงทุน รวมถึงการกระจายความเสี่ยง และการบริหารทรัพยากรทางการเงินจากการใช้ความรู้ทางการเงินในการวางแผนและกำหนดเป้าหมายทางการเงิน (Frank & HanNa, 2021) ที่จะช่วยให้เกิดความกินดีอยู่ดีหลังเกษียณอายุ

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีการวางแผนเกษียณอายุ

การเกษียณอายุเป็นการเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญด้านสุขภาพ การเงิน และการใช้ชีวิต จึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนเกษียณอายุ ซึ่งเป็นขั้นตอนและกระบวนการในการตัดสินใจออมและลงทุนเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีโดยการปรับใช้ทฤษฎีจักรชีวิตกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Ketkaew et al., 2022)

การวางแผนเกษียณอายุ เกิดจากการออมที่มีวินัยและใช้ระยะเวลาที่เพียงพอ โดยการเตรียมพร้อมสำหรับการเกษียณ มีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความเสี่ยงทางการเงินเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ ซึ่งต้องมีการวางแผนทางการเงินที่ดี มีการตัดสินใจลงทุนที่เหมาะสม โดยใช้ข้อมูลที่มีคุณภาพเพื่อให้การวางแผนเกษียณอายุเพื่อให้สามารถตัดสินใจได้ดีและถูกต้อง (Davis & Chen, 2014)

แนวคิดและทฤษฎีความรู้ด้านการเงิน

ความรู้ทางการเงินมีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการตระหนักรู้ถึงความต้องการทางการเงิน หลังเกษียณอายุ โดยการเปรียบเทียบทางเลือกในการซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ระยะเวลาลงทุน วางแผน และจัดสรรเงินเพื่อการเกษียณ (Yeh, 2020) ซึ่งผู้ที่มีความรู้ทางการเงินที่สูงมักจะเพิ่มโอกาสในการเก็บออมและการตัดสินใจลงทุนที่ดีขึ้น (Praewpailin, 2021)

ความรู้ทางการเงิน หมายถึงความรู้และความเข้าใจในแนวคิดและความเสี่ยงทางการเงินและทักษะแรงจูงใจและความมั่นใจในการใช้ความรู้และความเข้าใจดังกล่าวเพื่อการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพทางการเงิน ของบุคคล ซึ่งเป็นชุดของความรู้และทักษะที่จำเป็นในการจัดการทรัพยากรทางการเงินของแต่ละบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ (The Organisation for Economic Co-operation and Development, 2014)

แนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมทางการเงิน

พฤติกรรมทางการเงิน หมายถึงความตั้งใจในการกระทำของบุคคลทางการเงิน พฤติกรรมคือความเต็มใจของบุคคลต่อการเตรียมความพร้อมหรือความเต็มใจในการวางแผนเกษียณอายุ โดยสามารถกำหนดเป้าหมายทางการเงิน จัดงบประมาณทางการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาวได้อย่างเหมาะสม (Zulaihadi, Susanti & Widyastuti, 2020) การรับรู้และการควบคุมพฤติกรรมเป็นตัวแปรสำคัญที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายการวางแผนทางการเงินเพื่อเกษียณอายุ (Kumaraguru & Geetha, 2021)

แนวคิดและทฤษฎีการเตรียมความพร้อมทางการเงิน

ทฤษฎีการออมและการลงทุน เป็นแนวทางการตัดสินใจออมเงินเพื่อการเกษียณอายุ ในการบริหารค่าใช้จ่าย การเก็บออม โดยพิจารณาจากอายุ รายได้ เป้าหมายการเกษียณอายุและแรงจูงใจ การเตรียมความพร้อมเพื่อการเกษียณ เป็นการเก็บออมโดยใช้กระบวนการตัดสินใจเลือกลงทุน ผ่านการรับรู้ข้อมูล การค้นหา การประเมินทางเลือกลงทุน การตัดสินใจ และการนำไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นการเลือกผลิตภัณฑ์ลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ โดยมีระดับรายได้เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการกำหนดการเติบโตของความมั่งคั่งในวัยเกษียณ (Yeh, 2020)

แนวคิดและทฤษฎีความกินดีอยู่ดี

ความกินดีอยู่ดี หมายถึงคุณภาพของการใช้ชีวิตหลังเกษียณที่เกิดจากความพึงพอใจโดยรวมต่อสถานะทางการเงินหรือทรัพย์สิน และความสามารถในการตอบสนองความต้องการ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและมีเงินออมเพียงพอ (Philippas & Avdoulas, 2019) การมีทรัพยากรทางการเงินที่จะสามารถรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ มีความรู้สึกปลอดภัยและมีความมั่นใจในการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ (Nakamura et al., 2022)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพแบบ Explanatory Research ทั้งนี้ได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดทฤษฎีเพื่อสร้างแบบจำลองหรือกรอบแนวคิด ก่อนที่จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีสำรวจ (Survey) และวิเคราะห์ทางสถิติด้วยสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) และดำเนินการสร้างแบบจำลองโดยการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการยืนยันแนวคิดอีกครั้ง เพื่อพิจารณาการสร้างกรอบแนวคิด สรุป และรายงานผลการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์เป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้เก็บแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 400 ชุด กับกลุ่มกับพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ที่อยู่ในระบบประกันสังคมมาตรา 33 ในการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม แล้วเก็บข้อมูลโดยใช้การสุ่มแจกแบบสอบถามแบบออนไลน์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารองค์กร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในด้านการวางแผนทางการเงิน โดยดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 5 ราย ด้วยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection) โดยมุ่งไปที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีความพร้อมในการให้ข้อมูล มีคุณลักษณะเหมาะสม โดยสัมภาษณ์หลังจากได้ผลการวิจัยแล้วเพื่อยืนยันแนวคิดและรายงานผลการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามคือ 1.ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2.ข้อความคำถามเกี่ยวกับตัวแปรในกรอบแนวคิดการวิจัย 3. แนวคิดหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปรในกรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ มีลักษณะคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) โดยใช้แบบ 5 ระดับ Likert's Scale โดย 5 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยมากที่สุด, 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก, 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง, 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย และ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นด้วยน้อยที่สุด มีระดับการวัดข้อมูลแบบมาตรวัดอันดับ (Interval Scale)

การวิจัยเชิงคุณภาพ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยได้จัดเตรียมข้อความคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือตัวแปรระดับหนึ่ง และหากพบว่าการสัมภาษณ์มีประเด็นอื่น ๆ ที่น่าสนใจจะดำเนินการสัมภาษณ์หรือสอบถามในประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่

การทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย

การพัฒนาเครื่องมือโดยการทดสอบความเที่ยงตรงของข้อความคำถาม ข้อคำถามที่ได้สร้างขึ้นเกิดจากการทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์เชิงลึก มาทำการร่างแบบสอบถามและทดสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือแบบสอบถามหรือการวิจัยโดยการมุ่งเน้นการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรง (Content Validity) หรือความสอดคล้องของข้อความคำถามต่อวัตถุประสงค์และการวิจัย ทั้งนี้ได้ดำเนินการส่งมอบร่างแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 ท่าน ในการประเมินค่าสถิติดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence, IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ การพิจารณาเลือกข้อคำถามจะพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 (Petchrot & Chamniprasat, 2002) และการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัย ด้วยการนำ Pilot Test ผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงตามการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยด้วยวิธีการทดสอบความเที่ยงตรง (Content Validity) มาทำการทดสอบเบื้องต้นโดยการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา จำนวน 30 ตัวอย่าง และนำกลับมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการใช้สถิติ Cronbach's Alpha ซึ่งจะพิจารณาค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (U-on, 2011) โดยพิจารณาแล้วได้ค่า Cronbach's Alpha เท่ากับ 0.982 หมายความว่าข้อคำถามดังกล่าวมีความเชื่อมั่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

การศึกษานี้ได้กำหนดสถิติเชิงพรรณนา เพื่อใช้ในการบรรยายข้อมูลหรือผลลัพธ์จากการรวบรวมแบบสอบถามหรือการสำรวจ โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นอกจากนี้ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, SD) ในการวัดระดับข้อมูลตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน การวางแผนเกษียณอายุ และความกินดีอยู่ดี

2) สถิติเชิงอนุมาน

สถิติเชิงอนุมานได้นำมาใช้เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานเอกชนในประเทศไทย

สถิติการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Correlation)

ดำเนินการวิเคราะห์หาค่าสถิติ Pearson Correlation เพื่อหาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน การวางแผนเกษียณอายุ และความกินดีอยู่ดี เพื่อยืนยันว่าองค์ประกอบต่างๆ มีความสัมพันธ์กันในระดับหนึ่ง เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ในลำดับต่อไปได้อย่างเหมาะสม

สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA)

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หาค่า KMO และ Bartlett's Test เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแปรและองค์ประกอบก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยค่า KMO ต้องมากกว่า 0.5 และ Bartlett's Test ต้องมากกว่า 0.05 ถึงจะสามารถดำเนินการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อยืนยันว่าองค์ประกอบต่างๆ ที่ค้นพบจากการทบทวนวรรณกรรม และการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับและสามารถวัดผลตัวแปรได้อย่างเหมาะสม

สถิติสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM)

การศึกษานี้ได้ออกแบบการศึกษาด้วยกระบวนการวิเคราะห์สมการโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความกลมกลืนของแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย หรือตัวแบบที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสอดคล้องของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยดัชนีที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของแบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ Chi-Square, χ^2/df , CFI, GFI, AGFI, RMSEA และ SRMR

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 61.00 มีช่วงอายุระหว่าง 20-40 ปี จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 84.50 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.25 สถานภาพโสด จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 รายได้อยู่ในช่วง 10,000-30,000 บาท มีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00

ผลการทดสอบสมมติฐาน

1. ปัจจัยความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.87 เป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.87 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

2. ปัจจัยความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.83 เป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.83 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

3. ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.86 เป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.29 และเป็นอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ 0.57

4. ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเกษียณอายุ มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเกษียณอายุ มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.20 เป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.20 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

5. ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุ ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.48 และเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.48 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

6. ปัจจัยด้านการวางแผนเกษียณอายุ มีอิทธิพลต่อความกินดีอยู่ดี ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยด้านการวางแผนเกษียณอายุ มีอิทธิพลต่อความกินดีอยู่ดี ของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยเป็นอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.90 และเป็นอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.90 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

ผลการศึกษาของแต่ละปัจจัย

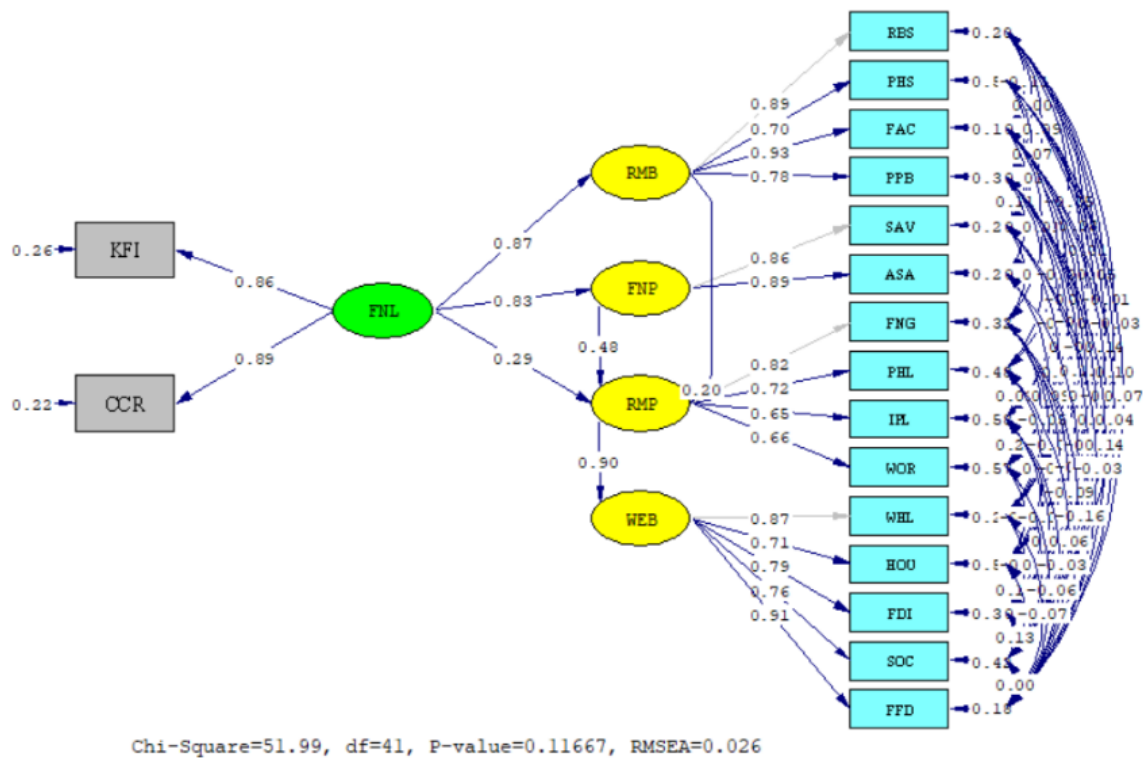
การวิเคราะห์ค่าสถิติพรรณนาลักษณะของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด ($\bar{X}$ = 3.29 – 4.32) ซึ่งค่าเฉลี่ยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่า ตัวแปรความรู้ทางการเงิน มีความเห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน และความสามารถในการคำนวณผลประโยชน์การเกษียณอายุ อยู่ในระดับมาก ตัวแปรพฤติกรรมการเกษียณอายุ มีความเห็นว่าการรับรู้สถานะสุขภาพ ความสามารถในการบรรลุผลทางการเงิน การรับรู้ภาระของผู้ปกครอง อยู่ในระดับมาก แต่สวัสดิการหลังเกษียณที่เพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรการเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีความเห็นว่าการออมเงิน และการได้มาซึ่งสินทรัพย์ อยู่ในระดับมาก ตัวแปรการวางแผนเกษียณอายุ มีความเห็นว่าการเงิน/ทั่วไป สุขภาพ มนุษย์สัมพันธ์/การพักผ่อน และการทำงาน อยู่ในระดับมาก และตัวแปรความกินดีอยู่ดี มีความเห็นว่า ที่อยู่อาศัย การกินอาหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสุขภาพ สังคม อิสระทางการเงิน อยู่ในระดับมาก และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) อยู่ระหว่าง 0.63 – 0.95 ซึ่งข้อมูลมีการกระจายอยู่ใกล้กับค่าเฉลี่ย เนื่องจาก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานดังกล่าวมีค่าไม่เกิน 1

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างคือ ตัวแปรต้องมีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้โดยพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ทำให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Angsuchoti, S et al., 2011) ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดได้ค่า Chi-Square = 56.26 df = 46 p = 0.14293 RMSEA = 0.024 GFI = 0.98 AGFI = 0.95 แสดงให้เห็นว่าโมเดลการวัดองค์ประกอบพฤติกรรมการเกษียณอายุ องค์ประกอบเตรียมความพร้อมทางการเงิน องค์ประกอบวางแผนเกษียณอายุ และองค์ประกอบความกินดีอยู่ดี ซึ่งเป็นตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด 15 ตัวแปร มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยของทุกองค์ประกอบมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง

ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างตามสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ทำวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน การวางแผนเกษียณอายุ และความกินดีอยู่ดี เพื่อทำการเปรียบเทียบถึงความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเกณฑ์ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าสถิติ ได้แก่ ประกอบด้วย ดัชนีค่า Chi-Square, χ^2 /df, CFI, GFI, AGFI, RMSEA และ SRMR ซึ่งผลการวิเคราะห์โมเดลครั้งแรก พบว่า ค่าดัชนีความกลมกลืนยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากค่า $\chi^2 = 786.63$, df = 113, p-value = 0.000, CFI = 0.96, GFI = 0.81, AGFI = 0.75, RMSEA = 0.122 และ SRMR = 0.059 และผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการปรับโมเดล โดยพิจารณาจากคำแนะนำในการปรับพารามิเตอร์ในโมเดลด้วยค่าดัชนีปรับโมเดล ได้มีการปรับแก้โมเดล จำนวน 73 เส้น ซึ่งในการปรับโมเดลมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น คือ χ^2 ลดลงจาก 786.63 เป็น 51.99 และค่า RMSEA ก็ลดลงเช่นเดียวกันจาก 0.122 เป็น 0.026 แสดงให้เห็นว่าการปรับแก้โมเดลเพื่อให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยวิธีการดังกล่าวได้ผลค่อนข้างดี เพราะเป็นการปรับที่ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวแปรเชิงประจักษ์ ไม่ได้ไปเปลี่ยนทิศทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในแบบจำลอง ซึ่งไม่ได้เป็นการแก้ไขแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยด้วย

ภาพที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลโดยรวม

ตารางที่ 1 แสดงการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลโดยรวม

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าดัชนีที่วัดได้	ผลการพิจารณา
χ^2/df (51.99/41)	< 2.00	1.268	ผ่านเกณฑ์
CFI	≥ 0.95	1.00	ผ่านเกณฑ์
GFI	≥ 0.95	0.98	ผ่านเกณฑ์
AGFI	≥ 0.90	0.94	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.05	0.026	ผ่านเกณฑ์
SRMR	< 0.05	0.021	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความกลมกลืนของโมเดล พบว่า โมเดลสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าดัชนีความกลมกลืนทั้ง 6 ดัชนีที่ผ่านเกณฑ์ การยอมรับ คือค่าดัชนี $\chi^2/df = 1.268$ CFI = 1.00 RMSEA = 0.026 และ SRMR = 0.021 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลแบบจำลองสมการเชิงโครงสร้างมีความเหมาะสม กลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษา

แบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

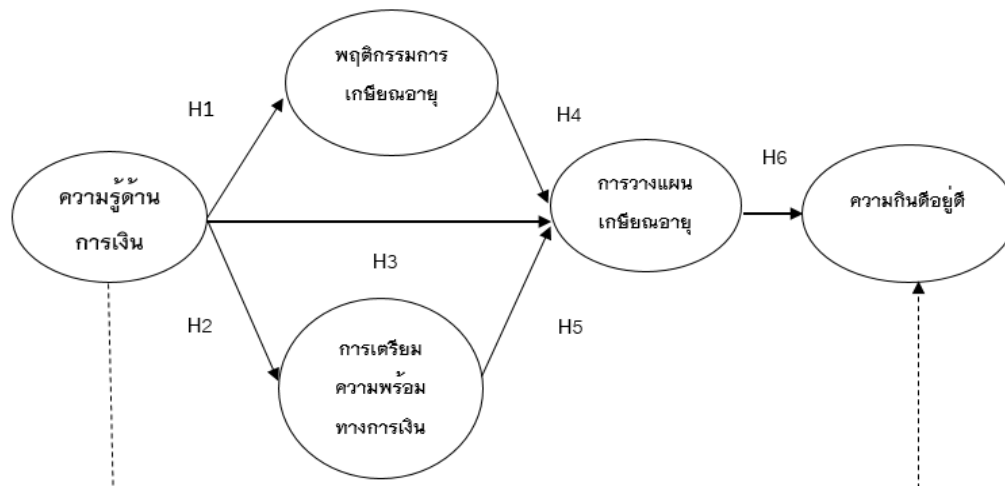
1. ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย

ผู้วิจัยใช้หลักการตรวจสอบว่าค่าพารามิเตอร์ที่ประมาณแตกต่างจากศูนย์หรือไม่ สถิติที่ใช้ทดสอบคือสถิติที (t-value) โดยใช้กฎหัวแม่มือ (Suksawang, 2014) โดยมีค่าพารามิเตอร์มีค่าแตกต่างจากศูนย์ที่ระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.05

2. ศึกษาอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย

ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินการเงินมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรม การเกษียณอายุและการเตรียมความพร้อมทางการเงิน และปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางอ้อมกับความกินดีอยู่ดี ส่วนปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการวางแผนเกษียณอายุ และการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านการวางแผนเกษียณอายุมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความกินดีอยู่ดี

3. ผลการศึกษาที่ได้มาสร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย

ภาพที่ 3 การสร้างแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย

สรุปผล

จากการศึกษาด้านปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย พบว่า

1. ปัจจัยด้านความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการวางแผนเกษียณอายุในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. จากการศึกษพบว่าปัจจัยเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงตามสมมติฐาน และพบว่าปัจจัยความรู้ด้านการเงินมีอิทธิพลทางอ้อมกับความกินดีอยู่ดี
3. จากการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบจำลองใหม่ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ดังแสดงภาพที่ 3

การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ในการศึกษาด้วยกระบวนการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง มีความกลมกลืนของแบบจำลองหรือตัวแบบที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Model Fit) และเพื่อเป็นการยืนยันสมมติฐานได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ในส่วนของอิทธิพลของตัวแปรแบบจำลองของกรอบแนวคิดพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเกษียณอายุ ปัจจัยความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อการเตรียมความพร้อมทางการเงิน ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนเกษียณอายุ และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความกินดีอยู่ดี ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเกษียณอายุมีอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนเกษียณอายุ ปัจจัยด้านการเตรียมความพร้อมทางการเงินมีอิทธิพลทางตรงต่อการวางแผนเกษียณอายุ และปัจจัยด้านการวางแผนเกษียณอายุมีอิทธิพลทางตรงต่อความกินดีอยู่ดี

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1) ประโยชน์เชิงวิชาการ

จากผลการวิจัย จะได้ข้อค้นพบทางวิชาการเกี่ยวกับการอธิบายถึง ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ การเตรียมความพร้อมทางการเงิน และความกินดีอยู่ดี โดยผลของการวิจัยในครั้งนี้ทำให้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลกับตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเกษียณอายุ ซึ่งในอดีตจะเป็นการทดสอบความสัมพันธ์ทางตรงเท่านั้น แต่ยังพบปัจจัยทางอ้อม โดยพบว่าปัจจัยด้านความรู้ด้านการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความกินดีอยู่ดี ซึ่งสามารถที่จะนำไปพัฒนา และต่อยอดในเชิงวิชาการเพื่อศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงวิชาการในด้านอื่น ๆ ต่อไป

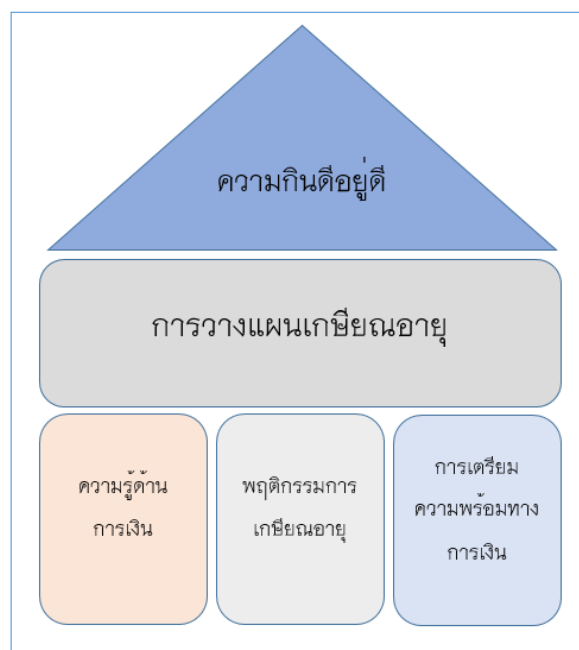
2) ประโยชน์ด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรและองค์ประกอบที่ได้นำมาศึกษา ในแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานเอกชนในประเทศไทย มีความเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้พนักงานบริษัทได้ศึกษาด้านการวางแผนเกษียณอายุ ความรู้ทางการเงิน เพื่อใช้เครื่องมือทางการเงินในการกำหนดทางเลือกการลงทุน สร้างพฤติกรรมในการเก็บออมเงินเพื่อการเกษียณและเป้าหมายทางการเงินอื่นๆ ช่วยให้เกิดความกินดีอยู่ดีเมื่อเกษียณอายุ ตามแผนทางการเงินที่ได้กำหนดไว้

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาปัจจัยที่สำคัญตัวอื่นเพิ่มเติม ที่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานเอกชนในประเทศไทยเนื่องจากยังมีอีกหลายปัจจัยที่ผู้วิจัยยังไม่ได้นำมาศึกษา เช่น ปัจจัยด้านเทคโนโลยี สังคม เศรษฐกิจ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเจาะลึก ถึงกลุ่มประชากร แยกตามบริษัท เพื่อให้ทราบถึงแนวคิด ข้อมูลในการวางแผนเกษียณอายุแต่ละกลุ่มธุรกิจ หรือสามารถทำการศึกษาในแต่ละช่วงวัย (Generation)

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 4 องค์ความรู้ใหม่จากแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย

จากภาพที่ 4 องค์ความรู้ใหม่จากแบบจำลองปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนเกษียณอายุของพนักงานบริษัทเอกชนในประเทศไทย ประกอบด้วย ความรู้ด้านการเงิน พฤติกรรมการเกษียณอายุ และการเตรียมความพร้อมทางการเงิน เป็นพื้นฐานของการวางแผนเกษียณอายุที่ทำให้เกิดความกินดีอยู่ดีในอนาคตหลังเกษียณอายุ โดยการวิจัยในครั้งนี้ช่วยให้พนักงานบริษัทเอกชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ โดยใช้ความรู้ด้านการเงินจากการศึกษา การเรียนรู้เพื่อใช้ในการเก็บออมและเตรียมความพร้อมเพื่อเกษียณอายุ โดยกระบวนการวางแผนด้านการเงิน ส่วนภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำไปใช้อบรมให้ความรู้แก่พนักงานบริษัท เพื่อใช้วางแผนทางการเงินส่วนบุคคลได้ และสถาบันการเงินสามารถนำไปใช้ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้สอดคล้องเหมาะสม เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเก็บออมของผู้ลงทุนให้มากขึ้น

References

- Angsuchoti, S. et al., (2011). *Analytical Statistics for Social Science and Behavioral Science Research: LISREL Program Techniques* (3rd ed.). Sukhothai Thammathirat Open University.
- Davis, G. D., & Chen, Y. (2014). *Age Differences in Demographic Predictors of Retirement Investment Decisions*. <https://doi.org/10.1080/03601270701838365>.
- Frank, M., & HanNa, L., (2021). Factors Associated with the Ownership of Individual Retirement Accounts (IRAs): Applying the Theory of Planned Behavior. *Journal of Financial Counseling and Planning*, 32(1), 116–130.
- Herrador-Alcaide, T.C., Montserrat, H-S., & Topa, G. (2021). A Model for Personal Financial Planning Towards Retirement. *Journal of Business Economics and Management*, 22(2), 482–502. DOI:10.3846/jbem.2020.13978
- Petchrot, L., & Chamniprasat, A. (2002). *Research Methodology*. Phim Dee Printing.
- Ketkaew, C., Van Wouwe, M., Jorissen, A., Cassimon, D., Vichitthamaros, P., & Wongsachia, S. (2022). Towards Sustainable Retirement Planning of Wageworkers in Thailand: A Qualitative Approach in Behavioral Segmentation and Financial Pain Point Identification. *Risks* 2022, 10(1), 8. <https://doi.org/10.3390/risks10010008>
- Kumaraguru, L., & Geetha, C. (2021). Predicting Retirement Preparation Based on Proactivity, Time Discounting and Theory of Planned Behaviour (TPB). *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 11(9), 1660–1680.
- Philippas, N. D., & Avdoulas, C. (2019). Financial Literacy and Financial Well-being Among Generation-Z University Students: Evidence from Greece. *The European Journal of Finance*, 26(4–5), 360–381. DOI: 10.1080/1351847X.2019.1701512
- Nakamura, J.S., Hong, J.H., Smith, J., Chopik, W.J., Chen, Y., Vander-Weele, T.J., & Kim, E.S. (2022). Associations Between Satisfaction with Aging and Health and Well-being Outcomes Among Older US Adults. *JAMA Network Open*, 5(2), e2147797. doi:10.1001/jamanetworkopen.2021.47797
- Suksawang, P. (2014). *Structural Equation Modelling*. ISBN: 978–616–455–627–0
- Praewpailin, J. (2021). The Role of Financial Literacy in Retirement Planning and Wealth Accumulation Among Self-employed Thai Workers. *Journal of Population and Social Studies*, 29, 177–194.

- The Organisation for Economic Co-operation and Development. (2014). A Structural Equation Modelling Study of the Determinants of Retirement Preparedness. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*, 11(6), 1-24.
- U-on, V. (2011). *Research and Business Information Discovery*. Sripatum University.
- Xiao, J. J., & Kumar, S. (2022). *A Research Agenda on Consumer Financial Behavior*. Edward Elgar.
- Yamane, T. (1967). *Statistics, An Introductory Analysis* (2nd ed.). Harper and Row.
- Yeh, Tsung-ming. (2020). An Empirical Study on How Financial Literacy Contributes to Preparation for Retirement. *Journal of Pension Economics and Finance*, 1-23.
<https://doi.org/10.1017/S1474747220000281>
- Zulaihati, S., Susanti, S., & Widyastuti, U. (2020). Teachers' Financial Literacy: Does it Impact on Financial Behaviour?. *Management Science Letters*, 10, 653-658.